

۲ در جای خالی عدد مناسب بگذار.

الف: ۱۰ تا صد میلیون می شود یک میلیارد

ب: ۲۸۰۰۰۰۰۰۰ برابر است با ۲۸ تا یک میلیارد

پ: ربع ۴۰ میلیون می شود ۱۰ میلیون = ۴۰ = ۴۰۰۰۰۰۰۰

۴ حاصل جمع و تفریق زیر را با تقریب یک میلیارد بنویس.

الف: $۶۷۴۹۴۲۷۶۳۹۴ + ۳۲۲۲۱۷۶۳۹۲ = ۷۰۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$

ب: $۸۷۴,۹۴۲,۳۵۱ - ۹۷ - ۹۸۹۲,۴۳۱,۷۹۸ = ۱۹۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$

۵ عدد «هشتصد میلیارد و هشتصد» و «نهمصد میلیارد و سه هزار» را به رقم بنویس و با هم مقایسه کن.

۱۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۱۰۰   ۹۰۳ ۰۰۰ ۰۰۰

۶ مقایسه کن.

$۴۰ \times ۷ = ۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰$

ب: ۲ میلیارد = ۲۰۰ تا صد میلیون

الف: ۲۸ میلیارد هفت برابر ۴ تا صد میلیون

۴ میلیارد و یکصد میلیون

ت: نصف ۶ تا یک میلیارد ۴۵ تا ده میلیون

پ: ۵۰ تا ده میلیون خمس ۴ تا یک میلیارد ۵۰۰ میلیون

۷ بزرگترین عدد ۱۱ رقمی فرد را بنویس که دهگان ۸ و صدگان میلیونش ربع دهگان آن باشد. (تکرار ارقام مجاز است).

۹۹۹ ۹۹۹ ۹۹۹ ۹۹۹

سؤالات ریاضی پیشرفته

۱ اگر ۴ ده تایی، ۴ صد تایی و ۴ صد هزار تایی به من اضافه کنید، کوچکترین عدد ۱۰ رقمی می شود. من چه عددی هستم؟

- ۹۹۹,۵۹۹,۵۶۰ (۱) ✓
- ۹۹۹۹۹۹۹۷۰ (۲)
- ۹۹۹۹۹۹۷۰ (۳)
- ۹۹۹۹۹۹۹۷۰ (۴)

۲ اختلاف نصف عدد ۶۰۸۰۰۴۰۰ و ثلث عدد ۹۹۹۰۶۰۹ کدام گزینه است؟

- ۱۰۲۲۲۲۶۰۵ (۱)
- ۱۹۹۸۶۷۳۸۰۰ (۲)
- ۱۰۰۲۲۲۲۶۰۵ (۳)
- ۵۰۱۰۰۲۲۲۲۶۰۵ (۴)

۳ آخرین رقم سمت چپ عددی در مرتبه دهگان میلیارد است. این عدد چند رقمی است؟

- ۹ (۱)
- ۱۰ (۲)
- ۱۱ (۳)
- ۱۲ (۴)

۴ اگر $۱۲۷ \times ۱۲۷ \times \dots \times ۱۲۷$ باشد، رقم یکان حاصل ضرب، کدام گزینه خواهد بود؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۹ (۳)
- ۷ (۴)

۵ کوچکترین عدد سه رقمی را که رقمهای آن متفاوت است، از بزرگترین عدد سه رقمی که رقمهای آن با هم متفاوت است کم می کنیم. حاصل برابر است با؟

- ۸۶۴ (۱)
- ۸۸۵ (۲)
- ۸۰۰ (۳)
- ۸۹۹ (۴)
- یک عدد دیگر (۵)

$$\begin{array}{r} ۹۱۷ \\ - ۱۰۲ \\ \hline ۸۱۵ \end{array}$$

مثال: برنا در تاریخ ۲۳ فروردین سال ۱۳۸۳ متولد شد و درنا ۶ سال و ۴ ماه و ۱۹ روز بعد به دنیا آمد. درنا چه تاریخی به دنیا آمده است؟

پاسخ:

روز	ماه	سال
۲۳	۱	۱۳۸۳
+	۴	۶
۴۲	۵	۱۳۸۹
-	۳۱	
۱۱	۶	۱۳۸۹

درنا در تاریخ ۱۱ شهریور ۱۳۸۹ به دنیا آمده است.

عدد مرکب (اندازه گیری طول)

برای انجام جمع و تفریق عددهای مربوط به طول، عددهای هم واحد را باهم جمع و تفریق می کنیم. می دانیم که:
 ۱۰ میلی متر = ۱ سانتی متر، ۱۰۰ سانتی متر = ۱ متر، ۱۰۰۰ متر = ۱ کیلومتر

مثال:

میلی متر	سانتی متر	متر
۷	۲۳	۵
+	۸۵	۴
۲۲	۱۰۸	۹
۲	۱۱	۹

۲ میلی متر = ۱۰ سانتی متر = ۱۰۰ cm

فعالیت کلاسی

۱ در جای خالی عدد مناسب بگذار.

الف: ۶ ساعت و ۸ دقیقه برابر است با ..... دقیقه. ۳۶۸

ب: ۳۱۴۷ ثانیه برابر است با ..... ساعت و ..... دقیقه و ..... ثانیه.

پ: ۶ دقیقه برابر است با ..... ثانیه. ۳۶۰

ت: ۷ کیلوگرم و ۸ گرم برابر ..... گرم است. ۷۰۰۸

۲ یک شبانه روز چند دقیقه است؟ ..... دقیقه. ۱۴۴۰

۲ در الگوهای عددی زیر، زمان بعدی را مشخص کن.

$$۹ \times ۹۰ = ۳۶۰$$

$$۲۴ \times ۶۰ = ۱۴۴۰$$

الف:	$۲:۳۵'$	$۲:۵۰'$	$۳:۰۵'$	$۳:۲۰'$
ب:	$۵:۱۰'$	$۶:۱۵'$	$۷:۲۰'$	$۸:۲۵'$

علوی

حاصل جمع و تفریق‌های زیر را بنویس.

$$\begin{array}{r} 81^{\circ} 3' 10'' \\ - 3^{\circ} 5' 30'' \\ \hline 77^{\circ} 58'' \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54^{\circ} 5'' \\ + 13^{\circ} 20'' \\ \hline 67^{\circ} 27'' \\ + 1^{\circ} - 60'' \\ \hline 68^{\circ} 27'' \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 176^{\circ} \\ - 618^{\circ} 20'' \\ \hline 251^{\circ} 40'' \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 452^{\circ} 39'' \\ + 317^{\circ} 19'' \\ \hline 769^{\circ} 58'' \\ + 1^{\circ} - 60'' \\ \hline 770^{\circ} 58'' \end{array}$$

روز	ماه	سال
۲۹	۵	۱۳۹۵
+	۲	۶
۳۲	۷	۱۴۰۱
-۳۰		
۲	۸	۱۴۰۱

امروز ۲۹ مرداد سال ۱۳۹۵ می‌باشد. ۲۹ روز و ۲ ماه و ۶ سال بعد چه تاریخی است؟

۲ آبان ۱۴۰۱

در یک کارخانه برای تهیه یک، ۱ کیلوگرم و ۲۰۰ گرم پودر کاکائو و ۲۸۰۰ کیلوگرم آرد لازم است. برای تهیه

این مقدار یک، روی هم چند گرم پودر کاکائو و آرد لازم است؟

①

پودر کاکائو → ۱۳۰۰ gr

آرد →

۲۸۰۰ گرم آرد و پودر کاکائو نیاز است.

تمرین

۱ پاسخ مناسب را به هر سؤال را وصل کن. (یک گزینه اضافی است).

دو شبانه روز ..... دقیقه است. $2 \times 440 = 2880$

۶ ساعت و ۴۶ دقیقه و ۲۸ ثانیه به شکل ..... نوشته می‌شود.

حاصل جمع $4^{\circ} 18' 59''$ با $2^{\circ} 52' 13''$ می‌شود ..... $7^{\circ} 11' 12''$

۷:۱۱':۱۲" 2880

۶:۴۶':۲۸" 79112

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

الف: یک تن برابر با ۱۰۰۰ کیلوگرم است.

ب: هر شبانه روز ۷۲۰ دقیقه است.

پ: ساعت $9\frac{11}{12}$ برابر با $9:55'$ می‌باشد.

$$9 \frac{55 \div 5}{60 \div 5} = 9 \frac{11}{12}$$

۳ جاهای خالی را کامل کن.

الف: ۲۵۰۰ گرم یعنی ..... کیلوگرم و ..... گرم.

ب: ۱۸۲۴ میلی‌متر یعنی ..... متر و ..... سانتی‌متر و ..... میلی‌متر.

پ: ربع ۴ برابر عدد مرتب $7:31':46''$ برابر $7:31':49''$ است.

شروع

مدت زمان

۴ آرمین ساعت ۴۹' : ۴۰'' از منزل به طرف مدرسه به راه افتاد و بعد از ۶ : ۳۹' : ۴۰'' به منزل برگشت. او چه زمانی به منزل رسیده است؟

$$\begin{array}{r}
 ۷ \quad ۴۰' \quad ۹'' \\
 + ۶ \quad ۳۹' \quad ۴۰'' \\
 \hline
 ۱۳ \quad ۷۹' \quad ۹'' \\
 + ۱ \quad - ۰ \\
 \hline
 ۱۳ \quad ۸۰' \quad ۹'' \\
 + ۱ \\
 \hline
 ۱۴ \quad ۰۰' \quad ۹''
 \end{array}$$

۵ در یک روز اوقات شرعی به قرار زیر است:

$$\begin{array}{r}
 ۱۹ \quad ۱۴' \quad ۳۶'' \\
 - ۶ \quad ۱۰' \quad ۲۷'' \\
 \hline
 ۱۳ \quad ۰۴' \quad ۹''
 \end{array}$$

اذان صبح ۶ : ۱۰' : ۲۷'' و اذان مغرب ۷ : ۱۴' : ۳۶'' بعد از ظهر، طول روز را محاسبه کن. ۱۳ ساعت و ۴ دقیقه و ۹ ثانیه

۶ سارا و سحر در یک مسیر می‌دوند. سارا مسیر را در ۱ : ۲۰' : ۴۰'' و سحر در ۱ : ۳۰' : ۵'' طی می‌کند، چه کسی برنده می‌شود و چقدر زودتر می‌رسد؟ سارا

$$\begin{array}{r}
 ۱ \quad ۳۰' \quad ۵'' \\
 - ۱ \quad ۲۰' \quad ۴۰'' \\
 \hline
 ۰ \quad ۹' \quad ۱۵''
 \end{array}$$

سارا ۹ دقیقه و ۱۵ ثانیه زودتر می‌رسد

$$\begin{array}{r}
 ۳۳ \\
 - ۹ + ۲۴ \\
 \hline
 ۲۴
 \end{array}$$

۷ الان ساعت ۹ : ۴۵' : ۳۶'' جمعه است. ۱۰ : ۲۵' : ۳۰'' قبل چه روزی و چه ساعتی بوده است؟ ساعت بیست و سه و بیست دقیقه و سی ثانیه

۸ مادر برنا هر نیم ساعت، ۴ صفحه کتاب می‌خواند، او بعد از ۲۰ ساعت مطالعه، چند صفحه کتاب خوانده است؟

در هر ساعت ← ۲ تا نیم ساعت ۲۰ ساعت → ۲۰ × ۲ = ۴۰ تا نیم ساعت

سؤالات ریاضی پیشرفته

۱ دو ساعت و چهل دقیقه، چه کسری از یک ساعت است؟

(۱) $\frac{۳}{۴}$

(۲) $\frac{۲}{۳}$

(۳) $\frac{۲}{۳}$

(۴) $\frac{۲}{۳}$

$\frac{۲}{۳} = \frac{۲ \times ۲}{۳ \times ۲} = \frac{۴}{۶}$

در هر نیم ساعت ۴ صفحه در ۴۰ تا نیم ساعت ← $۴ \times ۴ = ۱۶$ صفحه

۲ یک ساعت دیواری زمان ۸ : ۳۰' را نشان می‌دهد. اگر این ساعت را مقابل آینه قرار دهیم، تصویر آن در آینه چه ساعتی را نشان می‌دهد؟

را نشان می‌دهد؟

(۱) ۸ : ۳۰'

(۲) ۱۲ : ۳۰'

(۳) ۱۰ : ۳۰'

(۴) ۳ : ۳۰'

۳ چهل و پنج دقیقه دیگر، ۲ : ۱۵' قبل از ساعت ۱۱ : ۵۲' : ۱۲'' می‌باشد. اکنون چند ساعت است؟

(۱) ۸ : ۳۸' : ۱۷''

(۲) ۸ : ۳۵' : ۱۷''

(۳) ۸ : ۵۲' : ۱۲''

(۴) ۸ : ۵۳' : ۱۷''

۴ ۱ : ۷' بیش‌تر است یا ۳۹۷۵''

(۱) ۱ : ۷'

(۲) ۳۹۷۵''

(۳) برابرند

(۴) نمی‌توان مقایسه کرد

۵ درنا باید هر ۱۵ دقیقه یک قرص بخورد. او اولین قرص را ساعت ۱۱ : ۰۵' خورد. قرص چهارم را چه ساعتی خورد؟ (کلکورد)

(۱) ۱۱ : ۴۰'

(۲) ۱۱ : ۵۰'

(۳) ۱۱ : ۵۵'

$$\begin{array}{r}
 ۱۱ \quad ۰۵' \\
 + \quad ۴۵ \\
 \hline
 ۱۱ \quad ۵۰'
 \end{array}$$

(۵) ۱۲ : ۰۵'

(۴) ۱۲ : ۰۱'

فعالیت کلاسی

در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویس.

۱

الف: به عددهای ۱، ۴، ۹، ۱۶، ... مربعی می‌گویند.

ب: به عددهای ۱، ۲، ۶، ۱۰، ۱۵، ... مثلثی می‌گویند.

پ: اختلاف عدد سیزدهم و عدد پانزدهم الگوی مرتعی برابر ۵۶ است.

$$\begin{array}{r} 15 \\ \times 15 \\ \hline 75 \\ 150 \\ \hline 225 \end{array}$$

در الگوهای عددی زیر جاهای خالی را پر کن.

۲

الف: ۴۵۰، ۴۵۸، ۴۶۶، ۴۷۴، ۴۸۲، ۴۹۰

ب: ۷۳۰، ۷۳۲، ۷۳۶، ۷۴۲، ۷۵۰، ۷۶۰

پ: ۸۹۰، ۸۸۵، ۸۷۸، ۸۶۹، ۸۵۸، ۸۴۵

۳ با توجه به الگوی مقابل، هفتاد و دومین عدد کدام است؟

۳

شش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۲۲
امتازه واقعی	۳	۷	۱۱	۱۵	۱۹	۲۳	۲۷	?
تاصد	+	+	+	+	+	+		
حدس $\times$ شش	۴	۸	۱۲	۱۶	۲۰	۲۴		
اختلاف	-۱	۱	-۱	۱	-۱	۱		

$228 = (72 \times 3) + 1 = 217 + 1 = 218$

۴ در الگوی زیر ششمین شکل با چند توپ ساخته می‌شود؟

۴

۵ با توجه به شکل روبه‌رو:

۵

الف: شکل بعدی الگو را رسم کن.

ب: محیط شکل دوم از چند چوب کبریت ساخته می‌شود؟ $1 \times 4 = 4$

پ: محیط شکل چهارم از چند چوب کبریت ساخته می‌شود؟ $4 \times 4 = 16$

۱ پاسخ مناسب را به هر سؤال وصل کن. (یک پاسخ اضافی است).

- ۴۲ رابطه‌ی الگوی مربعی
- مجموع عدد ششم و پنجم از الگوی مثلثی
- رابطه‌ی الگوی مثلثی
- ۳۶ رابطه‌ی الگوی مربعی
- $(1 + \text{شماره شکل}) \times (\text{شماره شکل})$ مجموع عدد ششم و پنجم از الگوی مثلثی
- شماره‌ی شکل $\times$ شماره‌ی شکل رابطه‌ی الگوی مثلثی

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

الف: عدد چهارم الگوی مربعی ۱۶۰۰ است.

ب: عدد سی و سوم الگوی مثلثی ۵۶۰ است.

۳ الگوهای زیر را ادامه بده.

الف: ۳, ۷, ۱۵, ۳۱, ۶۳, ۱۲۷

ب: ۳۰, ۳۱, ۳۳, ۳۷, ۴۵, ۶۱

پ: ۱, ۱, ۲, ۳, ۵, ۸, ۱۳, ۲۱

ت: ۵, ۷, ۱۱, ۱۷, ۲۵, ۳۵

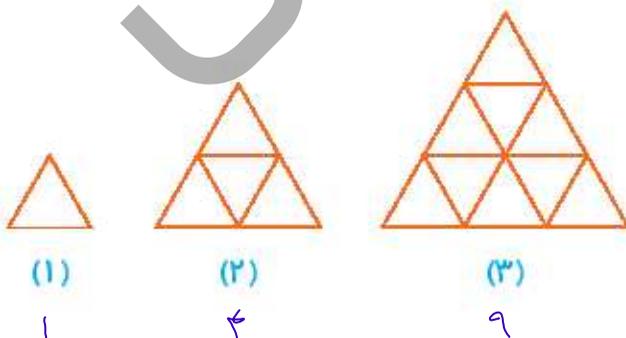
۴ اگر در الگوی مثلثی شکل سی و ششم از ۶۶۶ شکل تشکیل شده باشد، شکل سی و هفتم از چند شکل تشکیل شده است؟

$$703 = 37 + 449 = 37 + 37 \times 12$$

۵ با توجه به الگوی داده شده، عدد پنجاهم چند است؟

$$198 = (50 \times 4) - 2 = (4 \times \text{شش}) - 2$$

۶ تعداد مثلث‌ها در شکل دهم چندتا است؟

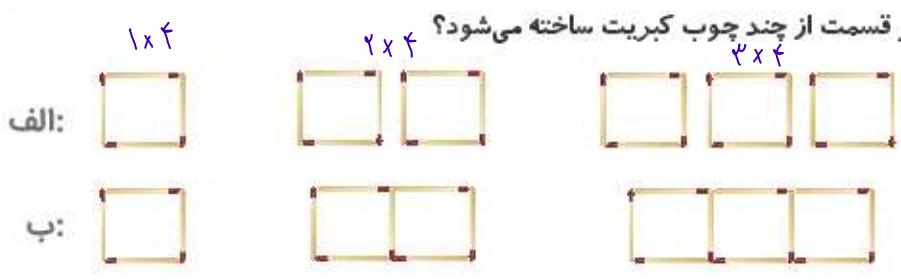

$$10 \times 10 = 100$$

؟
(۱۰)

۱۲۳ ۵۰
۲, ۶, ۱۰, ...
 $4 + 4 + 4$ ماصه
۴۸۱۲
۲-۲-۲ اضافی

۷

چوب کبریت $4 \times 3 = 12$ $4 \times 2 = 8$ $4 \times 1 = 4$ شش

شش	۱	۲	۳	۲۰
انزله	۴	۷	۱۰	
فاصله	+۳	+۳	+۳	
حرس	۳	۶	۹	
اختلاف	+۱	+۱	+۱	

رابطه $= (20 \times 3) + 1 = 61$

چندمین عدد مربعی ۲۶ است؟

$36 = \text{شماره شش} \times \text{شماره شش}$ $\rightarrow$ $6 = \text{شش}$

چندمین عدد مثلثی ۲۸ است؟

$28 = (1 + \text{شماره شش}) \times \text{شش} \div 2$ $\rightarrow$ $56 = 7 \times 8$

سوالات ریاضی پیشرفته

$3, 5, 7, 9, \dots$

$(100 \times 2) + 1 = 201$

- ۲۲۰ (۴)
- ۲۰۱ (۳)
- ۲۰۰ (۲)
- ۱۹۰ (۱)

$(25 \times 26) \div 2 = 325$

- ۳۲۵ (۳)
- ۲۰۸ (۴)
- ۲۵۲ (۲)
- ۵۵۵ (۱)

$7, 17, 27, \dots$

19

- ۶۳ (۴)
- ۴۲ (۳)
- ۲۱ (۲)
- ۵۱ (۱)

اختلاف عدد دوازدهم و عدد یازدهم از الگوی مثلثی کدام است؟

- ۱۵ (۴)
- ۱۱ (۳)
- ۱۴ (۲)
- ۱۲ (۱)

(کانگورو) kangarookangarookang...

۲۰۰۷ | ۱
۱۹۰۰ | ۲۰۰
-----
۴۰۷ | ۵۰
۴۰۰ | ۲۵۰

۷

- N (۳)
- A (۲)
- o (۵)
- k (۱)
- R (۴)

